

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci Iudimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Futurum infinitiui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Ioannis Despauterij Niniuite.

Io scias, caue dicas rogo uenias, & silia bñ dicunt, qā cōquis duo sunt uerba sine cōiunctione explicita, tñ subaudit̄ cōiunctio q, ut, uel ne, & sunt oratiōes elegātes. Cice. Caue dubites subaudit̄ ne. Terē. Sed pater adeſt, caue te tristē esse ſentiat. Silius. Moneo ocyus urbe faceſas. In euāge. Volo mūdare. Duę ſunt orōnes. Tul. Nō pōt iucūde uiui, niſi cū uirtute, uiuaſ. Dic, facile eſt ire Romā, & facile eſt iter Romā, ut notauit Lanci. Cice. ad Atti. Iter illud brunduſiū, de quo dubitabam, ſublatum uideſtur.

Futurum infinitiu.

Futurū infinitiu unicū eſt ſimplex, ſed anomaliū, qđ eſt fore cū ſuis, alia oīa circumloqmur p̄ infinitiu eſſe, & partiſipiū futuri tēporis accuſatiū casuſ in rum .rā. rum. in actiuis neutrīs, & deponēta libus & cōmuniſbus, p̄ actiuia ſignificatiōe atq̄ i uapulo, & exulo, ut amaturum eſſe &c. Secundo circumloqmur, p̄ ſupinū & infinitiu ire, ut amatū ire, ſed in paſſiuis cū eſſe capimus futurę in dū, dā, dū. ut amādū eſſe, uel ſupinū cū impſonalı iri, ut amatūri. Idē ſit in impſonalibus paſſiuę uocis, q̄ infinita futura ſolū habet talia, ſeffum iri, itum iri &c. Hęc eſt doctrīna Diome, Dona, Prisci, & pluriū qbus aſſenti tur in lima Manci. Q, autē dicemus exulatūire, nō iri, docet in Raudenſem Valla, q̄ elegantiarū lib.i. negat amatūire eſſe futurū, q̄a nō ſignificat amaturū eſſe, ſed in uia eſſe ad amādū, ſic de reliq̄s. ſed Valla capit amatū ire, ut ſit oratio, nō ut ſit uerbuſ. & ſic non eſt dubium hoc non eſſe futurū, q̄ audiuī Ioannē amatū ire. ſensuſ eſt, audiuī q̄ Ioannes it amatū, ut audiuī ioānem ſedere. i. q̄ Ioānes ſedet. alij autē capiunt amatūire circumloquutiue (ut ſic loquar) pro amaturū eſſe, et cum dicit, audiuī Ioannē amatū ire, ioānē nō regiſ ab ire, ſed ab toſto illo amatū ire, ubi ire (ut ait Nebriffen.) addit̄ non qđ in ea ſyntaxis quicq̄ ſignificat, ſed qđ cum ſupino iunctū exhibet nobis futuri tēporis infinitiu ſenſum. Nā quiū dico, ſpero me amatū ire uxorē non intelligo me ire aut, pſifici aliquo ut uxorē amē, ſed tantum q̄ ſum illā amaturus. addimus igī ire ne ſine uerbo motuſ ſtet ſupinū in um, hęc Nebrif. Concedit tñ Valla amatū iri, & ſilia uera eſſe futura, qđ Nebrif. negat, cōtēdēs eiusmodi futura. quidē eē, ſed nō paſſiuorū, ſed impſonalū dūtaxat paſſiuę uocis, ut ſpero me amatū iri ab oībus, nō autē a Petro. i. q̄ oēs amabūt me, & regiſ me a posteri ori ab amatum. Et tñ iri actiuę ſignificat, ut itur impſonale, ideo cū ſupino nō cōſtituit futurę ybi paſſiu, ait Nebrif. qui nō ſatis uideſi bi cōſtare, q̄a impſonalibus actū iungi negat. Q, autē dicit ipm regiſ a ſupino, uelut iitur amatū deū ſeruitū deo &c. ſic amatūri oratio.

erit, & p̄sentis tēporis, ne audiū iōānē amatūri, sensus erit, audiū q̄
itur amatū iōānē, quēadmodū Valla dicit de cōnatū ire, q̄ si dicat
Nebris, actū regi ab amatūri &c. aduersabit̄ sibi, q̄a negat impsona
lia uenire ab actiuis & regere actū. Dicimus igit̄ datū iri, amatū iri,
& silia esse uera futura passiuoꝝ. Terē. Qui postq; audierat filio suo
nō datū iri uxorē, datū cum ire uel iri supinū est, sic silia, ideo quidā
male dixit p̄ participiū cōiunctos iri & plura, sed rep̄hēdere nolo. su
pina certe, nec casus neq; genera habet. Laci. multis argumētis niti
tur pbare amatūm iri nō esse futurꝝ insinuitiū, cōtra oēs grāmaticos
pter Carisiū, Plī. & Herodianū, q̄a huius rei nō meminerūt, nā nūq;
ueterꝝ quisq; dixit tale quid. Scio me amatūmire fōeminā, p̄ amatū
rum esse &c. Hęc & multa plura Lanci. quē uideat qui uult, nos flo
rem carpsimus. Amaturꝝ esse & silia. Gel. lib. i. ca. vii. docet esse dicta
sine numero & genere, ut supina, & ita utēda esse uident̄ mihi tradis
dille Nebris. & Lanci. sed doctissimi id nunc nō seruāt. Cice. in. Ver
rem. Sed quoq; uenerint hāc sibi rem sperant p̄sidio futurꝝ. Plau.
in Cas. de puellalōquēs. Altero te occisurꝝ ait altero uillicū. Laberi
in Gemellis. Non putauī inqt hoc eā facturꝝ. Quadrigarius copias
occupatas futurꝝ & deos benefacturꝝ. Valeri⁹ Antias. Oia ex sentē
tia pcessurum. hec Gel. Propter dicta, mallē dicere, spero me dictu
rum esse matrē dicturā &c. q̄ dictumire, licet em̄ cōpertum sit dictū
iri, & silia esse uere futura, nō tamē dictumire &c. ratio iā patuit,

Gerundia.

Gerundia a gerēda uerborꝝ significatiōe dicunt̄. Probus. Diome. &
antiquorꝝ fere ceteri dicunt ipsa esse uerba, uerborūq; modos, quia
in o ultimā cōmunē habet, ut apud Iuue. uigilādo corrīpit, & mihi
quidē magnū uideſ argumentū, licet em̄ uaria est dictiōnū quanti
tas, quia uocales ſēpe sunt ancipites, tamē nō facile inuenies dictū uel
ablītū in o corripi in secunda declinatiōe. Lanci. certe paruifacit hoc
argumētum, ppter rōnē quā iam adduximus. Q; autē aliq; dicunt
noia non esse, q̄a casus uerborꝝ regunt, exigua est argumētatio inqt.
Lanci. q̄a citra figurā inuēta sunt noia regere casum uerborꝝ & ha
bere, ut participia v̄borū régimē, q̄ adduceret exēpla nescio. Ego an
te probauī tactio, uētio &c. habere uerborū régimē. Noia quoq; si
gnificat actiue & passiuoꝝ, inqt Lanci. ut uector, ergo argumētū hinc
sumptū nihil, pbaret, si dicant igit̄ uerba, nūsc̄ intelligendum est sic.
Verba. i. v̄borū significationē habētia. nā et participia a nōnullis ue
teribus uerbis annumerabāt, ubi notat Lanci, significationē uerbi
agend i.s. uel patiēdi esse duplīcē. Est nāq; explicita uel patens, & im